

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๑๐/๓๕๖๒

พ. ๒๖๖
น.ที่ ๓๕๓.๕๙
เวลา ๑๐.๔๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส20990 ล. 1 ก. ๓
รับที่ : ๑11995/59 ส. ๑๑
วันที่ : 03 ส.ค. 59 เวลา : 10:32

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถ. นนทบุรี ต. บางกระสอ
อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การแสดงความจำนงเพื่อเริ่มกระบวนการเตรียมการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่อง การแสดงความจำนงเพื่อเริ่มกระบวนการเตรียมการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย โดยเรื่องนี้จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ในการพบหารือทวิภาคีระหว่างนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) กับนายกรัฐมนตรีรัสเซีย (นายดมิทรี เมดเวเดฟ) เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘ ในโอกาสเดินทางมาเยือนไทยอย่างเป็นทางการ ฝ่ายรัสเซียได้เสนอให้มีการจัดทำความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) ระหว่างไทยกับสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย (Eurasian Economic Union: EAEU)*

๑.๒ ต่อมา เมื่อมีการเยือนระดับสูงของทั้งสองประเทศ รัสเซียผลักดันเรื่องการจัดทำ FTA ระหว่างไทยและ EAEU มาโดยตลอด อาทิ

- ในการหารือระหว่างช่วงการเยือนสหพันธรัฐรัสเซียและสาธารณรัฐเบลารุสของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) และรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ รัสเซียและเบลารุสแจ้งว่ายินดีสนับสนุนไทยในการจัดทำ FTA กับ EAEU

- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาเศรษฐกิจรัสเซีย (นายอเล็กซี ลีคาเชฟ) เข้าเยี่ยมคารวะรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ ทำเนียบรัฐบาล และเข้าพบหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙ ณ กระทรวงพาณิชย์ โดยฝ่ายรัสเซียแจ้งว่าอยู่ระหว่างการโน้มน้าวประเทศสมาชิก EAEU อื่น ๆ ได้แก่ เบลารุส คาซัคสถาน อาร์มีเนีย และคีร์กีซสถาน ให้สนับสนุนการจัดทำ FTA กับไทยด้วย

๑.๓ ในช่วงการเยือนรัสเซียอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรี ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ รัสเซียแสดงความยินดีที่ไทยแสดงความสนใจที่จะจัดทำ FTA กับ EAEU และจะสนับสนุนไทยในเรื่องนี้ และจะทำงานร่วมกันกับประเทศสมาชิก EAEU อื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการขยายความร่วมมือระหว่างไทยและรัสเซียต่อไป

* สหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย (Eurasia Economic Union: EAEU) เป็นสนธิสัญญาความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในกลุ่มเครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States: CIS) เพื่อยกระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น มีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ ปัจจุบันมีสมาชิก ๕ ประเทศ คือ รัสเซีย คาซัคสถาน เบลารุส อาร์มีเนีย และคีร์กีซสถาน

๒. การดำเนินงาน

๒.๑ เมื่อปี ๒๕๕๗ กระทรวงพาณิชย์ ร่วมกับมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง ได้จัดทำโครงการศึกษาเรื่องการจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหภาพศุลกากรรัสเซีย คาซัคสถาน และเบลารุส โดยมีการจัดสัมมนาระดมความเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) ในสาขาต่าง ๆ ได้แก่ อาหารสำเร็จรูป ยางและผลิตภัณฑ์ น้ำตาล เครื่องจักรและอิเล็กทรอนิกส์ เคมีภัณฑ์อินทรีย์ ผลิตภัณฑ์เหล็ก บริการท่องเที่ยว โลจิสติกส์ และบริการสุขภาพ และสัมมนาเผยแพร่ผลการศึกษาและรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ สรุปผลการศึกษาได้ว่า การจัดทำ FTA กับ EAEU จะช่วยลดอุปสรรคการค้ากับประเทศสมาชิก EAEU และเพิ่มโอกาสการลงทุน นอกจากนี้ การส่งออกของทั้งไทยและ EAEU จะขยายตัว และทำให้สวัสดิภาพของประชากรดีขึ้น การจ้างงานของไทยเพิ่มขึ้นในทุกกรณี การบริโภค การลงทุน และการใช้จ่ายภาครัฐของไทยเติบโตขึ้นแต่การนำเข้าลดลงเล็กน้อย นอกจากนี้ กลุ่มสหภาพศุลกากรรัสเซีย คาซัคสถาน และเบลารุส มีแนวโน้มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอีกมาก อีกทั้งการเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลางในรัสเซีย จะเป็นโอกาสสำหรับสินค้าส่งออกของไทยเพิ่มขึ้นในระยะกลางและระยะยาว ทั้งนี้ การจัดทำ FTA กับ EAEU จะเป็นประโยชน์กับไทยในภาพรวม ดังนี้

- อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยจะอยู่ที่ร้อยละ ๐.๐๗๑๗ - ๐.๒๐๒๙ และการที่ไทยและ EAEU มีโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ต่างกัน จะเป็นโอกาสสำหรับการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกัน
- สินค้าที่ไทยมีศักยภาพแข่งขันในตลาด EAEU มีมูลค่ามากกว่ามูลค่าสินค้าอ่อนไหวของไทย โดยสาขาที่ไทยจะได้ประโยชน์ ได้แก่ ยานยนต์และชิ้นส่วน ผลิตภัณฑ์เหล็ก สาขาที่อาจได้รับผลกระทบ ได้แก่ เคมีภัณฑ์อินทรีย์ ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ การค้าบริการที่ไทยมีศักยภาพแข่งขัน คือ การท่องเที่ยว สาขาบริการอ่อนไหวของไทย คือ บริการก่อสร้าง
- ไทยสามารถใช้ EAEU เป็นช่องทางจำหน่ายไปประเทศเอเชียกลางต่อไป

๒.๒ กระทรวงพาณิชย์ได้ประสานกระทรวงการต่างประเทศให้ช่วยผลักดันกับประเทศสมาชิก EAEU อื่น ๆ ผ่านช่องทางทางการทูต ได้แก่ คาซัคสถาน อาร์มีเนีย และคีร์กีซสถาน เพื่อให้การสนับสนุนการจัดทำ FTA ระหว่างไทยและ EAEU โดยได้รับแจ้งว่าคาซัคสถานยินดีให้การสนับสนุนไทย ด้านอาร์มีเนียแจ้งอย่างไม่เป็นทางการว่าไม่ขัดข้อง และคีร์กีซสถานไม่ได้แสดงท่าที แต่ขอให้ไทยแจ้งความจำนงค์อย่างเป็นทางการต่อ EAEU

๓. เหตุผลความจำเป็นเร่งด่วน

๓.๑ ปัจจุบัน การค้าระหว่างไทยและ EAEU มีมูลค่าประมาณ ๒,๔๙๐.๔๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในช่วงการเยือนสหพันธรัฐรัสเซียอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรีในเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา ผู้นำทั้งสองฝ่ายได้ตกลงตั้งเป้าหมายมูลค่าการค้าเป็น ๕ เท่า ใน ๕ ปี ให้บรรลุเป้าหมายการค้า ๑ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ นอกจากนี้ รัสเซียยังสนับสนุนการจัดทำ FTA ระหว่างไทยและ EAEU โดยขอให้ไทยแสดงความจำนงค์ในการจัดทำ FTA กับ EAEU โดยเร็ว เนื่องจากจะช่วยยกระดับความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ และเป็นกลไกสำคัญในการขยายการค้าและการลงทุนระหว่างกัน ทั้งนี้ EAEU เป็นตลาดใหญ่มีประชากรกว่า ๑๘๐ ล้านคน ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายการค้ากับรัสเซีย รวมถึงสร้างบรรยากาศในการประกอบธุรกิจที่ดีสำหรับนักธุรกิจของทั้งสองฝ่าย

๓.๒ ตามระเบียบของ EAEU กระบวนการจัดทำ FTA ของ EAEU ประเทศที่สนใจจะต้องแสดงความจำนงค์ที่จะจัดทำ FTA กับ EAEU กับคณะกรรมการความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคยูเรเชีย (Eurasian Economic Commission: EAEC) และเมื่อประเทศสมาชิก EAEU ทุกประเทศให้ความเห็นชอบแล้ว สองฝ่ายจะจัดตั้งคณะทำงานร่วม (Joint Study Group) เพื่อทำการศึกษผลกระทบและความเป็นไปได้ (Joint Feasibility Study) ในการจัดทำ FTA ระหว่างกัน ซึ่งหากผลการศึกษาออกมาในเชิงบวก ก็จะเริ่มต้นกระบวนการเจรจา (ซึ่งจะใช้ระยะเวลาอีกประมาณ ๑ - ๑ ปีครึ่ง)

๓.๓ เนื่องจากกระบวนการจัดทำ FTA ของ EAEU ต้องใช้เวลานาน และปัจจุบันมีหลายประเทศได้แสดงความสนใจที่จะเจรจา FTA กับ EAEU แล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามผลการหารือระหว่างผู้นำของไทยและรัสเซีย ไทยจึงควรดำเนินการแสดงความจำนงค์เพื่อเริ่มต้นกระบวนการเตรียมการจัดทำ FTA กับ EAEU ต่อไป

๓.๔ ปัจจุบัน EAEU ได้สรุปผลการเจรจา FTA กับเวียดนามแล้ว และอยู่ระหว่างการเจรจา FTA กับอิสราเอล รวมทั้งอยู่ระหว่างการศึกษากายใต้กรอบ Joint Feasibility Study กับอียิปต์และอินเดีย ประเทศอื่น ๆ ที่แสดงความสนใจในการจัดทำ FTA กับ EAEU แล้ว ได้แก่ อิหร่าน จีน ประเทศในภูมิภาค ลาตินอเมริกา สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และกัมพูชา เป็นต้น

๔. สำคัญ

การแสดงความจำนงเพื่อเริ่มกระบวนการเตรียมการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสภาพเศรษฐกิจยูเรเชียมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศสมาชิก EAEU พิจารณาเริ่มต้นกระบวนการศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดทำ FTA ระหว่างไทยและ EAEU ตามระเบียบของ EAEU ก่อนที่จะพิจารณาเริ่มต้นการเจรจาเพื่อจัดทำ FTA ระหว่างไทยและ EAEU ต่อไปในอนาคต

๕. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๗ (๗) กำหนดให้เสนอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทยต่อคณะรัฐมนตรี

๖. ความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

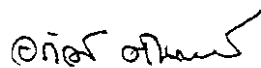
กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดทิศทางและรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับสภาพเศรษฐกิจยูเรเชียที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไทย โดยล่าสุด เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙ ได้จัดการประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สมาคมผู้ส่งออกและผู้ผลิตไทย สมาคมอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ไทย สมาคมตัวแทนขนส่งสินค้าทางอากาศไทย เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการเริ่มกระบวนการจัดทำ FTA ระหว่างไทยและ EAEU ซึ่งที่ประชุมไม่ขัดข้องที่ไทยจะแสดงความจำนงในการจัดทำ FTA กับ EAEU

๗. เรื่องที่เสนอ

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบในการแสดงความจำนงเพื่อเริ่มกระบวนการเตรียมการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย โดยประสานกระทรวงการต่างประเทศเพื่อดำเนินการผ่านช่องทางทางการทูต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภิตี ดันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

โทร ๐-๒๕๐๗-๗๕๑๙

โทรสาร ๐-๒๕๔๗-๕๖๒๐